

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 1349

15.11.2017г.

гр. Асеновград

АСЕНОВГРАДСКИ РАЙОНЕН СЪД, трети граждански състав на петнадесети ноември две хиляди и седемнадесета година в закрито заседание в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: МАРИЯ КАРАДЖОВА

като разгледа докладваното от съдия МАРИЯ КАРАДЖОВА гр.дело № 1705 по описа за 2016г. и като обсъди:

Производството е образувано по искова молба от „ЕВН България Топлофикация“ ЕАД, с която моли съда да признае за установено по отношение на ответника Николина Стефанова Димитрова, че има задължение за доставена топлинна енергия за периода 01.11.2012 г. – 30.04.2015 г., както и за обезщетение за забава за периода 01.01.2013 г. – 11.07.2016 г. С молба от 28.06.2017г., представена в открито съдебно заседание, ответникът, чрез своя процесуален представител адв. Мария Пейчева, е направил искане за отправяне на преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз по следните въпроси:

1. Следва ли разпоредбата на чл. 13, ал. 2 от Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 05.04.2006 г. да се тълкува като изключваща възможността на топлофикационното дружество да изготвя сметки за потребена топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация в сгради – етажна собственост, при положение че количеството топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация се измерва по методика, определена в националния закон, съгласно която количеството топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация, се разпределя пропорционално на отопляемия обем на имотите по проект, без оглед на реално отдаденото количество топлинна енергия в обекта?

2. Разпоредбата на чл. 27 от Директива 2011/83/ЕС следва ли да се тълкува като недопускаща национална правна уредба, която да задължава потребителите, собственици на жилища в сгради в режим на етажна собственост, които са се отказали от ползването на топлинна енергия, премахнали са отоплителните уреда в жилищата си, да бъдат задължени да заплащат суми за непоискана, но доставена топлинна енергия за сградна инсталация?

3. Разпоредбата на чл. 27 от Директива 2011/83/ЕС следва ли да се тълкува като недопускаща национална правна уредба, която да задължава потребителите, собственици на жилища в сгради в режим на етажна собственост, които са се отказали от ползването на топлинна енергия,

пломбирали са отоплителните уреда в жилищата си, да бъдат задължени да заплащат суми за непоискана, но доставена топлинна енергия за сградна инсталация?

4. От значение ли са за отговора за първия въпрос следните факти:

- Пломбирането на отоплителните тела се осъществява от служители на енергийното предприятие като услуга срещу заплащане от потребителя;

- Националният регламент предвижда начисляване на сметки за вече пломбирано отоплително тяло, като се има предвид, че същността на т.нар. „пломбиране“, се състои в препятстване на техническа възможност на отоплителното тяло да отдава енергия?

5. Въвежда ли подобна национална правна уредба нелоялна търговска практика по смисъла на Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 година относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, Директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета?

В открито съдебно заседание по делото от 19.10.2017 г. съдът е обявил, че ще се произнесе по така направеното искане за отправяне на преюдициално запитване в закрито заседание. При разглеждането на делото решаващият съдебен състав установи, че за правилното разрешаване на правния спор, с който е сезиран, следва да бъдат тълкувани разпоредби на общностното право, във връзка с което намира за необходимо, с оглед на искането на ответника и по своя инициатива, да отправи преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз по реда на чл. 267 от Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС).

I. Страни в производството

1. Ищец по делото е „ЕВН България Топлофикация“ ЕАД, ЕИК: 115016602 (наричан по-долу също и дружеството), със седалище и адрес на управление: гр. Пловдив, ул. Христо Г. Данов № 37. Дружеството се представлява заедно от всеки двама от членовете на съвета на директорите – Симо Георгиев Симов, Жанет Петкова Стойчева и Робърт Дик.

2. Ответник по исковата молба е Николина Стефанова Димитрова, ЕГН 4005114430, с постоянен адрес: гр. Садово, ул. Кирил и Методий № 21.

II. Предмет на производството

Производството е образувано по искова молба от „ЕВН България Топлофикация“ ЕАД, с която моли съда да признае за установено по отношение на ответника Николина Стефанова Димитрова, че има задължение в размер на 266,25 лв., представляващо стойност на топлинна енергия, доставена за периода 01.11.2012 г. – 30.04.2015 г. по партида на Николина Стефанова Димитрова с клиентски № 1010222896, отнасящ се за обект на потребление в гр. Пловдив, ж.к. Тракия, бл. 23, вх. Г, ет. 4, ап. 11, ИТН 1909777, ведно с обезщетение за забава в размер на 64,77 лв. за периода 01.01.2013 г. – 11.07.2016 г. и в размер на законната лихва от датата на подаване на заявлението – 12.07.2016 г. до окончателното изплащане на вземането, за които задължения има издадена заповед за изпълнение по ч.гр.д. № 1344/2016 г. на Районен съд – Асеновград, по реда на чл. 410 от ГПК.

Производството пред Районен съд – Асеновград е първоинстанционно, решението на съда не е окончателно и подлежи на обжалване пред Окръжен съд – Пловдив.

III. Фактическа обстановка

1. Твърденията на ищеца

Ищецът твърди, че ответникът Николина Стефанова Димитрова, като собственик на обект в топлоснабдена сграда, е ползвател на топлинна енергия (ТЕ), по силата на договор за присъединяване на сграда и общи условия (ОУ) на топлоснабдителното дружество. Твърди също, че начислената топлинна енергия е за доставена енергия за отопление, за битово горещо водоснабдяване (БГВ) и за топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация (СИ), доставена за периода 01.11.2012 г. – 30.04.2015 г. по партида на Николина Стефанова Димитрова с клиентски № 1010222896, отнасящ се за обект на потребление в гр. Пловдив, ж.к. Тракия, бл. 23, вх. Г, ет. 4, ап. 11, ИТН 1909777, доставена и разпределена в пълно съответствие с действащата нормативна уредба. Въпреки това и надлежното фактуриране на цената на енергията, ответникът не е заплатил дължимата сума за доставената му топлинна енергия, поради което ищецът е подал заявление за издаване на заповед за изпълнение, след уважаването на което е постъпило възражение от ответника, с което е обоснован правният интерес от завеждане на установителен иск за съществуване на вземането.

Ищецът моли да бъде признато по отношение на ответника съществуването на задължение в размер на 266,25 лв., представляващо стойност на топлинна енергия, доставена за периода 01.11.2012 г. – 30.04.2015 г. по партида на Николина Стефанова Димитрова с клиентски

№ 1010222896, отнасящ се за обект на потребление в гр. Пловдив, ж.к. Тракия, бл. 23, вх. Г, ет. 4, ап. 11, ИТН 1909777, ведно с обезщетение за забава в размер на 64,77 лв. за периода 01.01.2013 г. – 11.07.2016 г. и в размер на законната лихва от датата на подаване на заявлението – 12.07.2016 г. до окончателното изплащане на вземането, за които задължения има издадена заповед за изпълнение по ч.гр.д. № 1344/2016 г. на Районен съд – Асеновград, по реда на чл. 410 от ГПК, както и да бъде осъден ответника да заплати направените разноски в двете производства.

2. Твърденията на ответника

Отрветникът оспорва изцяло иска. Счита същия за допустим, но неоснователен, поради което моли искът да бъде отхвърлен и да бъдат заплатени направените по делото разноски. Твърди, че няма сключен писмен договор между страните, съгласно действащата нормативна уредба, не са публикувани общите условия на дружеството, поради което същите не обвързват ответника. Твърди също, че липсват доказателства за реалното количество на потребената топлинна енергия, дори да се докаже съществуването на облигационно правоотношение. Прави възражение за изтекла тригодишна давност за част от задължението – за периода 01.11.2012 г. – 30.04.2013 г. Оспорва годността на топломера в процесната абонатна станция (АС). Оспорва правилността на начисляването и разпределението на доставените в абонатната станция количества ТЕ, тъй като не са използвани реални показатели, а и топломерът в порцесната АС е поставен не на границата на имота, а преди нея. Освен това не са отчислени правилно технологичните разходи на АС. Възразява по отношение на обективизираното във фактурите потребление, като твърди, че то не отразява реалното енергийно потребление, поради което и противоречи на чл. 13, ал. 2 от Директива 2006/32/ЕО.

3. Действия в съдебното производство

В производството по делото са изслушани и приети две съдебно-технически експертизи (СТЕ), изготвени от вещи лица – топлотехници.

3.1. В исковата молба ищецът е поставил следните въпроси по СТЕ:

- 1. За процесния период (01.11.2012 г. – 30.04.2015 г.) работила ли е абонатната станция, обслужваща сградата, където се намира процесният имот, находящ се в гр. Пловдив, ж.р. Тракия, бл. 23, вх. Г, ет. 4, ап. 11?*
- 2. Отчислявани ли са за сметка на „ЕВН България Топлофикация“ ЕАД и в съответствие с нормативната уредба количества топлинна енергия за технологични разходи в абонатната станция, обслужваща процесния имот?*

3. Какво е топлотехническото състояние на процесния имот за процесния период?
- 3.1. Какъв е размерът на отопляемия обем на процесния имот по проект?
- 3.2. Функционират ли в него отоплителни тела, включително и щранг-лири?
- 3.2.1. Има ли пломбирани отоплителни тела и върху същите монтирани ли са технически изправни средства за дялово разпределение на топлинната енергия, съгласно изискването на § 2, ал. 1 от ПЗР на Наредба № 16-334 от 06.04.2007 г. за топлоснабдяването?
- 3.3. В имота монтирани ли са средства за дялово разпределение на топлинната енергия – индивидуални разпределители на топлинната енергия, инсталирани върху всички отоплителни тела, индивидуални топломери и индивидуални водомери за топла вода на всички отклонения от сградната инсталация за битово горещо водоснабдяване, технически изправни ли са те и отговарят ли на изискванията на чл. 43, ал. 1 от Закона за измерванията, във връзка с чл. 52 от Наредба № 16-334 от 06.04.2007 г. за топлоснабдяването?
- 3.4. В случай на неосигуряване на достъп за отчет на средствата за дялово разпределение на топлинната енергия, спазени ли са изискванията на т. 6.7. във вр. с т. 6.5. от „Методика за дялово разпределение на топлинната енергия в сгради – етажна собственост – приложение към чл. 61, ал. 1 от Наредба № 16-334 от 06.04.2007 г. за топлоснабдяването?
4. С оглед на изискванията на „Методика за дялово разпределение на топлинната енергия в сгради – етажна собственост – приложение към чл. 61, ал. 1 от Наредба № 16-334 от 06.04.2007 г. за топлоснабдяването, правилно ли е извършено дяловото разпределение и какво е количеството топлинна енергия по компоненти (отопление, БГВ, сградна инсталация) – по месеци и общо, и има ли разлика с количеството топлинна енергия, начислено от „ЕВН България Топлофикация“ ЕАД?

3.2. В отговора на исковата молба ответникът е поставил следните въпроси по СТЕ:

1. Налични ли са отоплителни тела в процесния имот, колко са те на брой и какво е топлотехническото им състояние?
2. Ищецът правилно ли е изчислил, с оглед на формулата по т. 6.1.1. от „Методиката за дялово разпределение на ТЕ в сгради – етажна собственост“ – Приложение към чл. 61, ал. 1 от

Наредбата за топлоснабдяването, размера на ТЕ отдадена от сградната инсталация за процесния период? Верни ли са стойностите на използваните при изчисляването по горната формула величини на (1) действително инсталираната мощност на отоплителните тела в сградата за отчетния период, (2) денградусите за настоящия отчетен период, (3) средната външна температура за отчетния период и (4) външната изчислителна температура за населеното място?

3. Къде в процесната абонатна станция е поставен общият топломер? На границата на собственост или на друго място? В случай, че същият не е поставен на границата на собственост, възможно ли е част от количеството ТЕ, отчетено от топломера, да не постъпва към сградната инсталация в сградата?
4. Какъв е размерът на количеството ТЕ за технологични разходи в процесната абонатна станция?
5. Какъв е размерът на реално отдадената ТЕ от сградната инсталация в имота на ответника?
6. Изчисленото съгласно „Методика за дялово разпределение на топлинната енергия в сгради – етажна собственост” – приложение към чл. 61, ал. 1 от Наредбата за топлоснабдяването количество ТЕ отдадена от сградната инсталация за имота на ответника, съответства ли на реално отдаденото количество топлинна енергия от сградната инсталация в този имот?

3.3. Вещото лице по първата СТЕ, приета в открито съдебно заседание на 28.06.2017 г., прави следните заключения:

3.3.1. По въпросите на ищеца:

1. Топломерът в процесната АС е отчитан ежемесечно, към първо число от ищеца. СТЕ дава заключение, че АС, обслужваща процесната сграда в режим на етажна собственост, е функционирала през процесния период;
2. Определянето на технологичните разходи в АС е на основание чл. 58, ал. 2, т. 2 от топлотехническо изпитание от Наредба № 16-334 от 06.04.2007 г. за топлоснабдяването, проведено от ТУ София – „ТЕХНОЛОГИИ” ЕООД по дог. № 51/21 IV 2006 г.
  - 3.1. По данни взети от ищеца проектният отопляем обем на процесния обект възлиза на 154 м³.
  - 3.2. През процесния период процесният имот е бил технически топлозахранен, т.е. в имота е имало възможност да се потребява ТЕ за отопление. СТЕ констатира, че в процесния имот по проект са инсталирани 4 /четири/ броя отоплителни тела и една щранг-лира.

По решение на ищеца въпросните отоплителни тела са демонтирани и свалени, а входящите и изходящите щрангове – закапени, т.е. не се ползва отопление. Освен това, относимо за целия вход, живущите са се отказали от ползване на БГВ, при което и в самата АС не е монтиран топлообменник за БГВ, както и необходимата изискваща работата за добиване на БГВ арматура и управление.

3.2.1. При посещението в процесния обект, СТЕ констатира, че всички отоплителни тела бяха изключени, демонтирани, а изводите закапени.

3.3. Както бе казано по-горе, няма монтирани ИРУ, защото всички отоплителни тела са демонтирани.

3.4. Отоплителните тела са изключени трайно, няма ИРУ и няма какво да се отчита.

4. За процесния имот се начислява само енергията, отдадена от сградната инсталация и СТЕ намира, че са спазени изискванията на „Методика за дялово разпределение на топлинната енергия в сгради – етажна собственост – приложение към чл. 61, ал. 1 от Наредба № 16-334 от 06.04.2007 г. за топлоснабдяването.

3.3.2. По въпросите на ответника:

1. През процесния период процесният имот е бил технически топлозахранен, т.е. в имота е имало възможност да се потребява ТЕ за отопление. СТЕ констатира, че в процесния имот по проект са инсталирани 4 /четири/ броя отоплителни тела и една щранг-лира. По решение на ищеца въпросните отоплителни тела са демонтирани и свалени, а входящите и изходящите щрангове – закапени, т.е. не се ползва отопление. Освен това, относимо за целия вход, живущите са се отказали от ползване на БГВ, при което и в самата АС не е монтиран топлообменник за БГВ, както и необходимата изискваща работата за добиване на БГВ арматура и управление.

2. В Приложения 1 и 2 към настоящата експертиза са показани стойностите на различните компоненти, участващи във формулите, зададени в „Методика за дялово разпределение на топлинната енергия в сгради – етажна собственост – приложение към чл. 61, ал. 1 от Наредба № 16-334 от 06.04.2007 г. за топлоснабдяването, относно размера на ТЕ, отдадена от сградната инсталация. СТЕ констатира, че в някои етапи от процесния период има известно отклонение от изчислените и фиксираните във фактурите резултати, което би променило крайната цена за заплащане на ползваната услуга.

3. Топломерът в процесната АС е монтиран на входноизходната магистрала, захранваща АС от ТЕЦ, т.е. той не е на границата на собственост на СЕС /сграда етажна собственост/. По тази причина от отчетената топлинна енергия се изважда енергията за технологични разходи в АС и енергията за БГВ. Получената стойност подлежи на разпределение между потребителите. Не е възможно да се отклонява топлинна енергия за другаде, тъй като топломерът е монтиран непосредствено преди топлообменника.
4. Размерът на количеството ТЕ за технологични разходи в процесната абонатна станция е показан в Приложение 1.
5. В Приложение 1 и 2 са показани изчисленията според СТЕ данни за ТЕ по месеци за процесния период.
6. Направените изчисления показват известно разминаване в данните.

3.4. Вещото лице по втората СТЕ, приета в открито съдебно заседание на 14.09.2017 г., прави следните заключения:

3.4.1. Зададените въпроси са следните:

1. Съгласно т. 6.1.1. от „Методика за дялово разпределение на топлинната енергия в сгради – етажна собственост” – приложение към чл. 61, ал. 1 от Наредбата за топлоснабдяването, да се направи изчисление на количествата ТЕ, отдадена от сградната инсталация за имота на ответника.
2. Има ли разлика между изчислената от вещото лице количество ТЕ и начисленото във фактурите на ищеца?

3.4.2. Отговорът на вещото лице:

На базат на направените изчисления и анализа върху тях, заключавам, че разпределената ТЕ в СЕС и съответно начислената в имота на ответника, отразени във фактурите, издадени от ищеца, са верни.

3.5. И двете вещи лица по допуснатите СТЕ потвърждават, че ищецът е начислявал и претендира заплащането единствено на топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация, но не и ТЕ за отопление на имота и такава за БГВ.

IV. Приложима национална правна уредба

1. Закон за енергетиката (Обн. - ДВ, бр. 107 от 09.12.2003 г.)

...

Чл. 38б. (1) Енергийните предприятия - страни по договорите по чл. 38а, ал. 1 предоставят на своите потребители на енергийни услуги информация за:

...

т. 3 (изм. - ДВ, бр. 35 от 2015 г., в сила от 15.05.2015 г.) реално потребените количества и стойността на предоставената услуга в съответствие с

договорената периодичност на отчитане без задължение за допълнително плащане за тази услуга

Чл. 125. (1) Топлоснабдяването е процес на производство, пренос, доставка, разпределение и потребление на топлинна енергия с топлоносител водна пара и гореща вода за битови и небитови нужди.

...

(3) Редът и техническите условия за топлоснабдяване, за оперативно управление на топлоснабдителната система, за присъединяване на производители и клиенти към топлопреносната мрежа, за разпределение, прекратяване на топлоснабдяването и спиране на топлоподаването се определят с наредба на министъра на енергетиката.

Чл. 133. (1) Топлопреносното предприятие е длъжно да присъединява към топлопреносната мрежа производители и клиенти, разположени на съответната територия, определена с лицензията за пренос на топлинна енергия.

(2) Присъединяването на инсталациите на клиентите в сграда - етажна собственост, се извършва с писмено съгласие на собствениците, притежаващи най-малко две трети от собствеността в сградата - етажна собственост.

Чл. 134. Производителите се присъединяват към топлопреносната мрежа чрез присъединителни топлопроводи, които се изграждат от и за сметка на производителя и са негова собственост.

Чл. 135. (1) Сградните инсталации на клиентите се присъединяват към топлопреносната мрежа чрез присъединителен топлопровод и абонатна станция.

Чл. 139. (1) Разпределението на топлинната енергия в сграда - етажна собственост, се извършва по система за дялово разпределение.

Чл. 140. (1) Дяловото разпределение на топлинната енергия между клиентите в сграда - етажна собственост, се извършва чрез:

1. средства за търговско измерване на количеството топлинна енергия в абонатната станция;

2. средства за дялово разпределение за отопление - индивидуални разпределители, съответстващи на действащите в страната стандарти, или индивидуални топломери;

3. средства за дялово разпределение за битово горещо водоснабдяване - общ водомер за битово горещо водоснабдяване и индивидуални водомери за топла вода на всички отклонения от сградната инсталация за горещо водоснабдяване към имотите на клиентите.

Чл. 140. ...

(3) Сградните инсталации за отопление и горещо водоснабдяване са обща етажна собственост.

Чл. 140а. Общото консумирано количество топлинна енергия в сграда - етажна собственост, присъединена към една абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение, се разпределя за горещо водоснабдяване и за отопление.

Чл. 142. ...

(2) Топлинната енергия за отопление на сграда - етажна собственост, се разделя на топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация, топлинна енергия за отопление на общите части и топлинна енергия за отопление на имотите.

Чл. 143. (1) Потребителите на топлинна енергия в сграда - етажна собственост, избират метод за определяне на количеството топлинна енергия, отдадена от сградна инсталация, при въведена система за дялово разпределение чрез индивидуални разпределители съгласно наредбата по чл. 125, ал. 3.

(2) Когато потребителите на топлинна енергия в сграда - етажна собственост, не изберат метод за определяне на количеството топлинна енергия, количеството топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация при въведена система за дялово разпределение чрез индивидуални разпределители, се определя от лицето по чл. 139б, ал. 1 съгласно методиката по наредбата по чл. 125, ал. 3.

Чл. 153. (1) Всички собственици и титуляри на вещно право на ползване в сграда - етажна собственост, присъединени към абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение, са клиенти на топлинна енергия и са длъжни да монтират средства за дялово разпределение по чл. 140, ал. 1, т. 2 на отоплителните тела в имотите си и да заплащат цена за топлинна енергия при условията и по реда, определени в съответната наредба по чл. 36, ал. 3.

...

(6) Клиентите в сграда - етажна собственост, които прекратят топлоподаването към отоплителните тела в имотите си, остават клиенти на топлинната енергия, отдадена от сградната инсталация и от отоплителните тела в общите части на сградата.

2. Наредба № 16-334 от 06.04.2007 г. за топлоснабдяването (Обн. - ДВ, бр. 34 от 24.04.2007 г.)

...

Чл. 61. (1) Дяловото разпределение на топлинната енергия между клиентите в сграда-етажна собственост, се извършва възмездно от лицето, вписано в публичния регистър по чл. 139а ЗЕ и избрано от клиентите или от асоциацията по чл. 151, ал. 1 ЗЕ при спазване изискванията на тази наредба и приложението към нея.

Чл. 66. Количеството топлинна енергия, доставено в сградата, се разпределя според различните видове потребление-за битово горещо водоснабдяване, отопление, вентилация и климатизация.

Чл. 70. (1) Количеството топлинна енергия, отчетено по топломера в сграда-етажна собственост, включително и за имотите на клиентите без уреди за дялово разпределение и/или тези с демонтирани отоплителни тела, се разпределя по правилата съгласно приложението.

Приложение към чл. 61, ал. 1: Методика за дялово разпределение на топлинната енергия в сгради-етажна собственост.

1. Топлинната енергия за разпределение е измереното с топломера в абонатната станция количество, коригирано с технологичните разходи според границата на собственост и с количеството топлинна енергия за допълване на сградната инсталация, в случаите, когато се използва топлоносител от топлопреносната мрежа.

2. Топлинната енергия, измерена с топломер в абонатна станция на сграда-етажна собственост за отчетен период, е сбор от енергията за отопление, енергията за битово горещо водоснабдяване (БГВ) и технологичните разходи на топлинна енергия в абонатната станция.

3. Когато допълването на сградните инсталации за отопление се извършва с топлоносител гореща вода от топлопреносната мрежа, към количеството топлинна енергия, измерена с топломера, се добавя количеството на топлинната енергия за подгръвяване на водата за допълване- $Q_{доп.}$, kWh. Определя се като произведение от количеството V и разликата на температурите на водата във връщащия топлопровод и на водата от водоизточника на производителя по зависимостта:

$$Q_{доп.} = \frac{V * \rho * (t_{вп.} - t_{см.}) * c}{3600}$$

където:

V е количеството на водата, измерено по водомера на тръбната връзка за допълване на сградната инсталация, m^3 ;

c е специфичният топлинен капацитет на водата и е равен на 4,1868 kJ/kg. °C;

ρ е плътността на водата при средна температура $(t_{вп.} + t_{см.})/2$, kg/m^3 .

4. Количеството на технологичните разходи на топлинна енергия в абонатната станция се определя по реда на чл. 58, ал. 2.

4.1. Технологичните разходи се коригират към осреднените температурни условия за отчетен период по зависимостта:

$$Q_{тех.} = n * q_{22} * \left[\frac{t_{вп.} + t_{22} - 2 * t_{н.}}{85 + 45 - 20} \right]$$

където:

$Q_{ма}$ са технологичните разходи от топлоотдаване на съоръженията в абонатната станция за приспадане от отчетената по топломера топлинна енергия за съответния отчетен период, kWh;

n - работните часове на абонатната станция за отчетния период;

$q_{ма}^*$ - технологичните разходи от топлоотдаване за единица време от съоръженията в абонатната станция по данни от производителя или експериментални резултати от топлопреносното предприятие;

$t_{1ср}$ е средната стойност на температурата на топлоносителя на подаващата магистрала на съответния топлоизточник за съответния отчетен период;

$t_{2ср}$ - средната стойност на температурата на топлоносителя на връщащата магистрала на съответния топлоизточник за съответния отчетен период;

$t_{п}$ - средната стойност на температурата на почвата на дълбочина 125 cm (за съответния отчетен период), по данни от НИХМ към БАН.

4.2. Коригираното количество технологични разходи на топлинна енергия се приспада от измереното по топломера количество топлинна енергия, когато абонатната станция захранва и битови клиенти.

...

6. Количеството топлинна енергия за отопление Q_u , kWh, е разликата между енергията по т. 1 и количеството топлинна енергия за БГВ.

6.1. Количеството топлинна енергия за отопление включва количествата топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация, топлинната енергия, отдадена от отоплителните тела в общите части, и топлинната енергия, отдадена от отоплителните тела в отделните имоти.

6.1.1. (доп. - ДВ, бр. 58 от 2007 г.; изм., бр. 45 от 2009 г.; изм., бр. 94 от 2013 г., в сила от 29.10.2013 г., дата на влизане в сила изменена на 01.06.2014 г. – ДВ, бр. 99 от 2013 г., в сила от 15.11.2013 г.) Количеството топлинна енергия Q_u , kWh, отдадена от сградната инсталация, зависи от вида и толофизичните особености на сградата и на отоплителната инсталация. Определя се от лицето по чл. 139, ал. 2 ЗЕ, извършващо дяловото разпределение, по зависимостта:

$$Q_u = \frac{0.15 \cdot Q_{дйм} + D_{ип} \cdot 24}{(t_{ср,сгр} - t_{изч})}$$

където:

0,15 е коефициентът, отчитащ дела на инсталираната мощност на сградната инсталация спрямо общата мощност на отоплителната инсталация;

24 - броят на часовете в денонощието;

$Q_{дйм}$ - действително инсталираната мощност на отоплителните тела в сградата за отчетен период, kW;

$D_{нп}$ - денградусите за настоящ отчетен период, които се определят по формулата:

$$D_{нп} = z * (t_{ср.сгр.} - t_{ср.период}),$$
 където:

z е продължителността на настоящия отчетен период, в дни;

$t_{ср.период}$ - средната външна температура за отчетния период, °C;

$t_{ср.сгр.}$ - средната температура на сградата; за сгради - етажна собственост, се приема 19 °C;

$t_{изч.}$ - външната изчислителна температура за населеното място, °C.

6.1.2. (изм. - ДВ, бр. 58 от 2007 г.) Изключения от зависимостта по т. 6.1.1 се допускат в случаите на налични изчисления на инсталираната мощност на сградната инсталация, изготвени от правоспособно лице, и/или лицето по чл. 139б ЗЕ.

6.1.3. Количеството топлинна енергия Q_x , kWh, отдадена от сградната инсталация, **се разпределя пропорционално на отопляемия обем на имотите по проект.**

6.1.4. За високоетажни сгради-етажна собственост, с отоплителни инсталации с повече от една зона, с открито изпълнение по проект, топлинната енергия, отдадена от сградната инсталация за високата зона, в помещенията от ниската зона, през които преминава, се определя от лицето по чл. 139б ЗЕ по изчислителен път, по реда на т. 6.9.

6.1.5. За сгради-етажна собственост, по чл. 60, топлинната енергия, отдадена от сградната инсталация, се изчислява за всяка сграда поотделно.

6.2. (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2007 г.) Количеството топлинната енергия $Q_{об}$, kWh, отдадена от отоплителните тела в общите части на сградата-етажна собственост, в които има отоплителни тела без уреди, се определя въз основа на инсталираната им мощност по реда на т. 6.5.

6.2.1. Количеството топлинна енергия $Q_{об}$, kWh, се разпределя между клиентите пропорционално на отопляемия обем на имотите по проект.

6.3. Количеството топлинна енергия, отдадена от отоплителните тела в имотите, Q_x , kWh, е разликата между общата енергия за отопление $Q_{от}$, kWh, и количествата Q_u , kWh, и $Q_{об}$, kWh, определени по т. 6.1.1 и т. 6.2.

$$Q_x = Q_{от} - Q_u - Q_{об}$$

6.3.1. (Нова - ДВ, бр. 94 от 2013 г., в сила от 29.10.2013 г., дата на влизане в сила изменена на 01.06.2014 г. - ДВ, бр. 99 от 2013 г., в сила от 15.11.2013 г.; изм., бр. 42 от 2015 г., в сила от 09.06.2015 г.) Определяне на прогнозното количество на топлинна енергия за отопление на отделен имот за месец - $Q_{от}^i$, kWh:

$$Q_{от}^i = Q_{от}^i * K_{п}, \text{ kWh},$$

където:

$Q_{срм}^i$ е средномесечното количество топлинна енергия за отопление на имот, което се определя по формулата:

$$Q_{срм}^i = (Q_{от}^i / Z_{оп}) * Z_{мес}, \text{ kWh},$$

където:

$Z_{оп}$ е броят дни с отопление за предходния отоплителен период;

$Z_{мес}$ - броят дни за отопление за отчетния период;

K_n - корекционен коефициент, отразяващ промяната в потреблението и климатичните условия, който се определя по формулата:

$$K_n = Q_{тм} / Q_{оп}, \text{ където:}$$

$Q_{тм}$ е количеството топлинна енергия, измерена с топломера в абонатната станция за i -тия отчетен месец, kWh;

$Q_{оп}$ - количеството топлинна енергия, измерена с топломера в абонатната станция за i -тия месец от предходен отчетен период, kWh;

$Q_{от}^i$ - общото потребление на топлинна енергия за отопление на имот през предшестващия отоплителен период, определено след окончателната изравнителна сметка, което включва следните компоненти:

$$Q_{от}^i = Q_k^i + Q_u^i + Q_{об}^i, \text{ kWh},$$

където

Q_k^i е количеството топлинна енергия за отопление от отоплителните тела в i -ия имот за предшестващия отоплителен период, kWh;

- Q_u^i количеството топлинна енергия, отдадено от сградна инсталация на i -ия имот за предшестващия отоплителен период, kWh;

- $Q_{об}^i$ количеството топлинна енергия, отдадено от отоплителните тела в общите части на сградата за i -ия имот за предшестващия отоплителен период, kWh."

6.3.2. (Нова - ДВ, бр. 42 от 2015 г., в сила от 09.06.2015 г.) При $Q_{оп} = 0$ се приема $K_n = 1$.

6.3.3. (Нова - ДВ, бр. 42 от 2015 г., в сила от 09.06.2015 г.) Когато работните дни за отопление на абонатната станция за i -тия месец през текущия отчетен период и за i -тия месец от предходния отчетен период се различават, K_n се определя като отношение между среднодневното общо количество топлинна енергия, измерено с топломера в абонатната станция за i -тия отчетен месец през текущия период (kWh/ден), и среднодневното общо количество топлинна енергия, измерено с топломера в абонатната станция за i -тия месец от предходния отчетен период (kWh/ден).

6.4. За сгради-етажна собственост, в които всички отоплителни тела са комплектувани с уреди за индивидуално отчитане, топлинната енергия за една

дялова единица $q_{д.ед.}$, kWh/д. ед., се изчислява:

$$q_{д.ед.} = (Q_{от} - Q_u - Q_{об}) / \sum_{i=1}^N P_i,$$

където:

P_i са дяловите единици на топлинния разпределител на i -тото отоплително тяло за отчетния период съгласно стандартите БДС EN 834 и БДС EN 835;

N е общият брой на отоплителните тела в сградата-етажна собственост, с уреди за отчитане на потреблението.

6.4.1. Количеството топлинна енергия, отдадена от отоплителните тела с уреди в i -тия имот, Q_k^i kWh, се определя по зависимостта:

$$Q_k^i = q_{\text{д.ед.}} * \sum_{i=1}^k P_i,$$

където:

$q_{\text{д.ед.}}$ е топлинната енергия за една дялова единица, kWh/ д. ед.;

k - броят на отоплителните тела с уреди за отчитане на потреблението в имота на i -тия клиент.

6.4.2. За i -тото отоплително тяло се разпределя топлинна енергия, kWh, по зависимостта:

$$q_{\text{от.тяло}}^i = q_{\text{д.ед.}} * P_i.$$

6.4.3. Разпределената топлинна енергия за едно отоплително тяло не може да надвишава максималната енергия, която отоплителното тяло може да отдаде за един отчетен период при съответния режим на работа на сградната инсталация.

6.4.4. (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2013 г., в сила от 29.10.2013 г., дата на влизане в сила изменена на 01.06.2014 г. – ДВ, бр. 99 от 2013 г., в сила от 15.11.2013 г.) Максималната енергия, която отоплителното тяло може да отдаде за един отчетен период

$q_{\text{макс.от.тяло}}^i$, kWh, се изчислява по зависимостта:

$$q_{\text{макс.от.тяло}}^i = 1,2 * q_{\text{инст.от.тяло}}^i * z * (25 - t_{\text{ср.период}}) * 24 / (t_{\text{ср.сгр.}} - t_{\text{изч.}}),$$

където:

$q_{\text{инст.от.тяло}}^i$ е инсталираната мощност на отоплителното тяло при проектни условия, kW;

$t_{\text{ср.период}}$ - средната външна температура за периода на отчета, °C;

z - броят на дните с топлоподаване;

1,2 - коефициент, отчитащ максималната промяна на топлоотдаването от отоплителното тяло;

25 - максималната температура на отопляемото помещение, °C;

24 - броят на часовете в денонощието;

$t_{\text{ср.сгр.}}$ - средната температура на сградата; за сгради - етажна собственост, се приема 19 °C;

$t_{\text{изч.}}$ - външната изчислителна температура (°C) за населеното място.

6.4.5. Изчислява се разликата Δq^i , kWh, между максималната и разпределената енергия за всяко тяло:

$$\Delta q^i = q_{\text{макс. от тяло}}^i - q_{\text{от тяло}}^i$$

6.4.6. При $\Delta q^i \geq 0$ разпределената енергия е база за изготвяне на изравнителната сметка на сградата.

6.4.7. (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2007 г.) При $\Delta q^i < 0$ се прави проверка.

Абсолютната стойност на Δq^i се прибавя към енергия $Q_{\text{ср.}}$, kWh, отдадена от сградната инсталация. Така определеното количество енергия за сградна инсталация $Q_{\text{ср.}}$, kWh, се разпределя по реда на т. 6.1.3 и се изчислява нова стойност за $Q_{\text{ср.}}$ до изпълнение на условието по т. 6.4.6.

6.5. (изм. и доп. - ДВ, бр. 58 от 2007 г.) За сгради-етажна собственост, в които има отоплителни тела без уреди за индивидуално отчитане:

6.5. За сгради-етажна собственост, в които има отоплителни тела без уреди за индивидуално отчитане, се прилага екстраполация по максимален специфичен разход на сградата по реда:

1) определя се инсталираната мощност на отоплителните тела в сградата; при липса на данни се приемат данните на подобно отоплително тяло, например от аналогично помещение на друг етаж;

2) за всяко отоплително тяло с уред в сградата се определя отношението между дяловите му единици и инсталираната му мощност; най-голямото отношение за отоплително тяло с уред за дялово разпределение се приема за максимален специфичен разход за сградата (МСРС);

3) дяловите единици за отоплителните тела без уреди се получават, като инсталираната мощност на отоплителното тяло без отчет се умножи с МСРС.

С така определените дялови единици всички отоплителни тела без уреди се приравняват към отоплителни тела с уреди. Разпределението на енергията се извършва по реда на т. 6.4, с изключение на случаите по т. 6.6.

6.5.1.

(изм. - ДВ, бр. 58 от 2007 г.) За отоплително тяло с уред, което работи при условия, различни от проектните, съответстващи на режима на работа на сградната инсталация, се допуска разпределената топлинна енергия да надхвърля определената по т. 6.4.4. За това тяло лицето по чл. 139а ЗЕ прави проверки на изправността на индивидуалния разпределител за отразени фактори за оценяване в съответствие със стандарта му, за технически грешки и за изправността на уреда. При липса на грешки и изправен уред разпределената

енергия не се коригира. Определеното за това отоплително тяло отношение между дяловите единици и инсталираната му мощност не служи за определяне на МСРС.

6.5.2. (изм. - ДВ, бр. 58 от 2007 г.) Лицето по чл. 139а ЗЕ писмено уведомява клиента, в чийто имот се намира отоплителното тяло, за обстоятелствата по т. 6.5.1 и извършва контролна проверка през следващия отоплителен сезон.

6.5.3. Количеството топлинна енергия, отдадена от отоплителните тела с уреди в *i*-тия имот Q_i^t , kWh, се определя по реда на т. 6.4.1.

6.5.4. За *i*-тото отоплително тяло се разпределя топлинна енергия, kWh, по реда от т. 6.4.2 до 6.4.7.

6.6. (изм. - ДВ, бр. 58 от 2007 г.) За сгради-етажна собственост, за които лицето по чл. 139а ЗЕ констатира, че количеството топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация, е по-голямо от енергията за отопление на имотите, се прави проверка от лицето по чл. 139а ЗЕ, топлопреносното предприятие и представител на етажната собственост. Съставя се констативен протокол с предписание за коригиращи мерки:

1. проверка за наличие на обстоятелства по т. 6.5.1;
2. проверка за изпълнение на условието по т. 6.1.2;
3. определят се необходимостта, времето и обемът на обследване на инсталацията.

6.7. (изм. - ДВ, бр. 58 от 2007 г.) При неосигуряване на достъп за отчет на уредите на определените от лицето по чл. 139б ЗЕ дати се прилагат разпоредбите на т. 6.5. клиентите, неосигурили достъп, могат да поискат допълнителен отчет и преработване на изравнителната сметка в срокове, указани в общите условия на договорите и изискванията на наредбата.

6.8. (изм. - ДВ, бр. 58 от 2007 г.) При повреда на индивидуален разпределител на отоплително тяло се прилага екстраполация по предишен отчет:

1) Дяловите единици $P_{д.л.}^i$ на *i*-тото отоплително тяло се определят чрез екстраполация на регистрирани за предишен отчетен период дялови единици и денградусите за периода на повредата.

$$P_{д.л.}^i = P_{нр.л.}^i * D_{д.л.} / D_{нр.л.}$$

където:

$P_{нр.л.}^i$ са дяловите единици на *i*-тото отоплително тяло, регистрирани за предишния отчетен период, при нормална работа на уреда;

$D_{нр.л.}$ -денградусите за предходния отчетен период.

2) Определените по т. 1 дялови единици се разпределят по реда на т. 6.4.

3) За период на повреда се приема периодът между две отчитания на уредите за дялово разпределение. За всеки следващ период, в който уредът не е подменен, количеството топлинна енергия се определя по реда на т. 6.5.

4) При установени видими въздействия върху целостта на уреда, нарушени пломби, стикери или други средства за защита на уреда и/или констатирани въздействия в електронната памет количеството топлинна енергия се определя по реда на т. 6.5. за целия период след последното отчитане, когато уредът е бил изправен.

6.9. При щранг-лира без уред за дялово разпределение инсталираната мощност се определя по изчислителен път и се прилага разпоредбата по т. 6.5.

7. Когато в сграда-етажна собственост, се прилага дялово разпределение чрез индивидуални топломери, топлинната енергия за отопление на имота се определя по следния начин:

7.1. Топлинната енергия за отопление на имота за отчетен период се определя по показанията на индивидуалния топломер на имота.

7.2. Топлинната енергия за отопление на общите части на сградата-етажна собственост, заедно с топлинната енергия, отдадена от сградната инсталация, се определя като разлика между общото количество топлинна енергия за отопление и сумата от показанията на индивидуалните топломери в отделните имоти и се разпределя между всички клиенти пропорционално на отопляемия им обем по проект.

7.3.1. (изм. - ДВ, бр. 58 от 2007 г.)

При липса на индивидуален топломер за имот се прилага екстраполация по максимален специфичен разход на сградата, който се определя по реда:

1) определя се инсталираната мощност на отоплителните тела на всички имоти и/или обемите на имотите в сградата-етажна собственост; при липса на данни се приемат данните на подобен имот, например на друг етаж;

2) за всеки имот с топломер в сградата се определя отношението между отчетената му и инсталираната мощност в имота и/или обема на имота; най-голямото отношение за имот с топломер се приема за максимален специфичен разход за сградата (МСРС);

3) екстраполираният отчет за имот без топломер се получава, като инсталираната мощност на имота и/или обемът му се умножи с МСРС."

7.3.2. (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2007 г.) При неосигуряване на достъп за отчет на определените от лицето по чл. 139б ЗЕ дати се прилага екстраполация по максимален специфичен разход на сградата по реда на т. 7.3.1. клиентите, неосигурили достъп, могат да поискат допълнителен отчет и преработване на изравнителната сметка по реда на чл. 70, ал. 5.

7.3.3. При повреда на индивидуален топломер:

1) Топлинната енергия за отопление на имот Q_k^i , kWh, за отчетния период се определя чрез екстраполация на регистрирано за предишен отчетен период количество топлинна енергия и денградусите за периода:

$$Q_k^i = Q_{k,пр.п.}^i * D_{к.п.} / D_{пр.п.}$$

където:

$Q_{к.гр.л}^i$ е измереното количество топлинна енергия за имота за предходен отчетен период при нормална работа на уреда, kWh.

2) За период на повреда на индивидуален топломер се приема периодът между две отчитания. За всеки следващ период, в който топломерът не е подменен, количеството топлинна енергия се определя по реда на т. 7.3.1.

3) При установени видими въздействия върху целостта на индивидуален топломер, нарушени пломби, стикери или други средства за защита и/или констатирани въздействия в електронната памет количеството топлинна енергия се определя по реда на т. 7.3.1 за целия период след последното отчитане, когато уредът е бил изправен.

8. Когато в сграда-етажна собственост, се прилага дялово разпределение чрез индивидуалните топломери на апартаментни абонатни станции, топлинната енергия за имота се определя по следния начин:

8.1. Топлинната енергия за БГВ и за отопление на имота за отчетен период се определя по показанията на индивидуалния топломер на имота.

8.2. Топлинната енергия за отопление на общите части на сградата-етажна собственост, заедно с топлинната енергия, отдадена от сградната инсталация, се определя като разлика между общото количество топлинна енергия за отопление и за БГВ за сградата и сумата от показанията на индивидуалните топломери в отделните имоти. Разпределя се между всички клиенти пропорционално на отопляемия им обем по проект.

8.3. При липса на индивидуален топломер за имот топлинната енергия за БГВ се определя по реда на чл. 69, ал. 2, а топлинната енергия за отопление за всяко отоплително тяло в имота се определя по реда на т. 6.4.4.

8.3.1. При неосигуряване на достъп за отчет на определените от лицето по чл. 139б ЗЕ дати за имота се прилага разпоредбата на т. 8.3. клиентите, неосигурили достъп, могат да поискат допълнителен отчет и преработване на изравнителната сметка в срокове, указани в общите условия на договорите за доставка на топлинна енергия.

...

3. Закон за защита на потребителите (Обн., ДВ, бр. 99 от 9.12.2005 г., в сила от 10.06.2006 г.)

...

Чл. 62. (Изм. - ДВ, бр. 61 от 2014 г., в сила от 25.07.2014 г.) (1) Забранява се доставката на стоки, както и на вода, газ, електрическа енергия, централно отопление, цифрово съдържание или предоставянето на услуги на потребител срещу заплащане без искане от негова страна.

(2) При доставка на стоки, както и на вода, газ, електрическа енергия, централно отопление, цифрово съдържание или предоставяне на услуги, които не са поръчани от потребителя, той не е длъжен да възстанови стоката и не дължи заплащане на стоката или услугата на този, който я е изпратил или предоставил.

(3) Липсата на отговор от страна на потребителя относно доставката на стоки и услуги по ал. 1 не се смята за съгласие.

4. Закон за съдебната власт (Обн. - ДВ, бр. 64 от 07.08.2007 г.)

...

Чл. 124. (1) При противоречива или неправилна практика по тълкуването и прилагането на закона се приема тълкувателно решение от общото събрание на:

1. наказателната, гражданската или търговската колегия във Върховния касационен съд;

...

Чл. 130. ...

(2) Тълкувателните решения и тълкувателните постановления са задължителни за органите на съдебната и изпълнителната власт, за органите на местното самоуправление, както и за всички органи, които издават административни актове.

5. Тълкувателно решение 2/2016 от 25.05.2017 г. на Върховен касационен съд на Република България, Общо събрание на Гражданска колегия

Делото е образувано от Председателя на Върховния касационен съд с разпореждане от 02.03.2016 г. на основание чл.128 ал.1 вр. чл.125 от Закона за съдебната власт, по искане на омбудсмана до Общото събрание на Гражданска колегия на Върховния касационен съд за постановяване на тълкувателно решение по въпроса:

„В случаите на доставяне на топлинна енергия за битови нужди в сграда – етажна собственост, прилагат ли се разпоредбите на специалния Закон за енергетиката или те се дерогират от защитаващата правата на потребителите разпоредба на чл. 62 от Закона за защита на потребителите, регламентираща непоисканата доставка на стоки или услуги, предвид правото за прилагане на разпоредбите, осигуряващи по-висока степен на защита на потребителите при противоречие между два закона, установено в § 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за защита на потребителите?“

...

Потребителите на топлинна енергия в такава сграда могат да имат различни интереси, включително по въпроса да бъде ли сградата топлоснабдена. Принципът, който законодателят е възприел при регламентирането на начина на избягване на конфликти между етажните собственици, е „решава мнозинството“. Затова при доставката на централно отопление в сградите под режим на етажна собственост искането за услугата се прави не от всеки отделен етажнен собственик (той не би могъл да получи енергията, без да ползва сградната инсталация като обща част), а от мнозинството етажни собственици, които по

общо правило могат да вземат решения дали и как да бъдат използвани общите части. **Потребител на услугата е цялата етажна собственост**, затова титулярът на права върху отделни обекти може да откаже заплащането на доставено против волята му централно отопление в тези обекти, но не може да откаже (съгласно цитираното по-горе решение на Конституционния съд) заплащането на отдадената от сградната инсталация или от отоплителните уреди в общите части енергия при доставката на централно отопление в сградата.

...

По изложените съображения Общото събрание на гражданската колегия на ВКС

РЕШИ:

За отношенията, възникващи при доставяне на топлинна енергия за битови нужди в сграда – етажна собственост, се прилагат разпоредбите на Закона за енергетиката, които не противоречат на разпоредбата на чл.62 във връзка с пар.1 от Допълнителните разпоредби на Закона за защита на потребителите.

...

Особено мнение на съдия Светлана Калинова по т.д.No2/2016г. на ОСГК на ВКС

...

Тъй като всеки български съд, пред който е поставен на разглеждане въпросът за дължимостта на таксата за сградна инсталация в хипотезата на чл.153, ал.6 ЗЕ, следва да даде отговор на въпроса дали етажният собственик или етажната собственост представляват „потребител“ по смисъла на чл.62 от Закона за защита на потребителите, той би следвало да отправи преюдициално запитване до СЕС за тълкуването по въпроси, разглеждани и в настоящето тълкувателно производство. И ако в отговор на подобно преюдициално запитване СЕС стигне до извод, различен от този, възприет от ОСГК на ВКС, българските съдилища ще са длъжни да прилагат разрешението, дадено от СЕС.

V. Мотиви за отправяне на преюдициалното запитване

Съгласно разпоредбата на чл. 267, буква „б“ от Договора за функциониране на Европейския съюз Съдът на Европейския съюз е компетентен да се произнася преюдициално относно валидността и тълкуването на актовете на институциите, органите, службите или агенциите на Съюза. Когато такъв въпрос бъде повдигнат пред юрисдикция в държава-членка, тази юрисдикция би могла, ако счита, че по

този въпрос е необходимо решение, за да бъде постановено нейното решение, да поиска от Съда на Европейския съюз да се произнесе.

Съгласно чл. 628 от ГПК българският съд отправя преюдициално запитване до Съда на ЕС, когато тълкуването на разпоредба от правото на Европейския съюз или тълкуването и валидността на акт на органите на Европейския съюз е от значение за правилното решаване на делото. Въпросът следва да е такъв, че заключението на Съда на ЕС по него да ползва националният съд при формиране на вътрешното му убеждение при разрешаването на спора, като същевременно осигури еднакво прилагане на съответните норми от правото на Европейския съюз във всички държави-членки. Основанията, изключващи задължителния характер на положителното произнасяне по искане за отправяне на преюдициално запитване, са уредени в чл. 629, ал. 3 от ГПК – когато отговорът на въпроса произтича ясно и недвусмислено от предишно решение на Съда на ЕС или значението и смисълът на разпоредбата или актът са толкова ясни, че не будят никакво съмнение.

Съдът счита, че следва да мотивира решението си за отправяне на преюдициално запитване до Съда на ЕС поотделно за всеки от поставените от ответника въпроси.

1. Първият въпрос на ответника се отнася до тълкуването на разпоредбата на чл. 13, ал. 2 от Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 05.04.2006 г., относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги, която гласи следното: *„Държавите-членки гарантират, където е уместно, че сметките се изготвят от енергоразпределителните дружества, операторите на разпределителната мрежа и фирмите за търговия с енергия на дребно въз основа на реалното енергийно потребление и информацията е представена по ясен и разбираем начин. Със сметките се осигурява необходимата информация, която да даде възможност на крайните потребители да получат подробно описание на текущите енергийни разходи. Сметките въз основа на действителното потребление следва да бъдат изготвяни толкова често, че да позволят на потребителите да контролират консумацията си на енергия.“*

Най-напред следва да се отбележи, че считано от 05.06.2014 г. Директива 2006/32/ЕО е отменена по силата на чл. 27, ал. 1 от Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25.10.2012 г. относно енергийната ефективност. Тази е била и крайната дата, съгласно чл. 28 от Директива 2012/27/ЕС, до която държавите-членки е следвало да транспонират разпоредбите на новата директива в националното си законодателство. Ето защо за част от процесния период (01.11.2012 г. –

30.04.2015 г.) са в сила разпоредбите на Директива 2012/27/ЕС, като разпоредбата на чл. 10, ал. 1 от последната директива гласи следното: „Когато крайните клиенти не разполагат с интелигентните измервателни уреди, посочени в Директива 2009/72/ЕО и Директива 2009/73/ЕО, държавите членки правят необходимото до 31 декември 2014 г. информацията за фактурирането да бъде точна и да се основава на действителното потребление, в съответствие с приложение VII, точка 1.1, за всички сектори, обхванати от настоящата директива, включително енергоразпределителните предприятия, операторите на разпределителни системи и предприятията за продажба на енергия на дребно, когато това е технически възможно и икономически оправдано. Това задължение може да бъде изпълнено чрез система за редовно самоотчитане от крайните клиенти, при която те предават показанията от своя измервателен уред на енергийния доставчик. Единствено когато крайният клиент не предаде показанията от измервателния си уред за даден период на фактуриране, фактурирането се основава на прогнозно потребление или на фиксирана стойност.”

Съдът намира, че най-общо тези разпоредби на двете директиви изискват от държавите-членки да приемат закони, подзаконови и административни разпоредби, съгласно които крайните клиенти на енергоразпределителните предприятия, операторите на разпределителни системи и предприятията за продажба на енергия на дребно да получават сметки за потребена енергия, включително и топлинна енергия, които са изготвени въз основа на действителното (реалното) енергийно потребление.

Това изискване е въведено от българския законодател в разпоредбата на чл. 38б, ал. 1, т. 3 от Закона за енергетиката, съгласно който енергийните предприятия - страни по договорите по чл. 38а, ал. 1 от ЗЕ, предоставят на своите потребители на енергийни услуги информация за реално потребените количества и стойността на предоставената услуга в съответствие с договорената периодичност на отчитане без задължение за допълнително плащане.

От друга страна обаче т. 6.1.3. от „Методика за дялово разпределение на топлинната енергия в сгради-етажна собственост” – Приложение към чл. 61, ал. 1 от Наредба № 16-334 от 06.04.2007 г. за топлоснабдяването, предвижда, че **количеството топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация, се разпределя пропорционално на отопляемия обем на имотите по проект.** По този начин количеството топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация в сгради – етажна собственост, каквато е и тази в настоящото производство, ще се определя

не от реално потребеното (отдадено) количество ТЕ в съответния жилищен имот (от преминаващите през него части от сградната инсталация), а пропорционално на отопляемия обем на съответния имот, без да се взема предвид каква точно част от сградната инсталация на сградата преминава през съответния имот и какво количество ТЕ може да се отдаде или реално е отдадено от тези части.

Пряка последица от това законово разрешение е, че фактурираната впоследствие сума за доставена на потребителите в сграда – етажна собственост ТЕ, отдадена от сградната инсталация, е възможно да не съответства на реално потребените количества ТЕ, отдадена от сградната инсталация, каквото е изискването на чл. 38а, ал. 1 от ЗЕ, чл. 13, ал. 2 от Директива 2006/32/ЕО и чл. 10, ал. 1 от Директива 2012/27/ЕС.

В настоящото производство безспорно е установено, че претенцията на ищцовото дружество е за заплащане на суми единствено за потребена ТЕ, отдадена от сградната инсталация, която се изчислява съобразно горесцитираните разпоредби на „Методика за дялово разпределение на топлинната енергия в сгради-етажна собственост” – Приложение към чл. 61, ал. 1 от Наредба № 16-334 от 06.04.2007 г. за топлоснабдяването, както и че в имота на ответника не са налични отоплителни тела и не се ползва ТЕ за битово горещо водоснабдяване.

Ето защо е от значение за правилното решаване на делото да се отговори на въпроса дали чл. 13, ал. 2 от Директива 2006/32/ЕО, респективно чл. 10, ал. 1 от Директива 2012/27/ЕС, следва да се тълкуват като изключващи възможността на топлофикационното дружество да изготвя сметки за потребена топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация в сгради – етажна собственост, въз основа на методика, определена в националния закон, съгласно която методика количеството топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация, се разпределя пропорционално на отопляемия обем на имотите по проект, без оглед на реално отдаденото количество топлинна енергия в обекта. За изграждането на вътрешното убеждение на настоящия състав на съда е необходимо да е наясно дали горепосочените разпоредби от правото на ЕС допускат национално законодателство като това, предвидено в т. 6.1.3. от „Методика за дялово разпределение на топлинната енергия в сгради-етажна собственост” – Приложение към чл. 61, ал. 1 от Наредба № 16-334 от 06.04.2007 г. за топлоснабдяването, въз основа на която разпоредба всъщност ищецът основава претенцията си по размер.

Съдът счита, че по свой почин, с оглед на разпоредбата на чл. 629, ал. 1 от ГПК, следва да допълни горния въпрос с питане до Съда на ЕС дали за отговора на първия въпрос е от значение дали е технически

възможно да се определи реалното количество ТЕ, отдадена от сградната инсталация, в сгради – етажна собственост като процесната.

2. Вторият, третият, четвъртият и петият въпрос на ответника се отнасят най-общо до тълкуването на разпоредбата на чл. 27 от Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25.11.2011 г. относно правата на потребителите, според която: *„Потребителят е освободен от задължението за насрещна престация в случай на непоръчана доставка на стоки вода, газ, електрическа енергия, централно отопление или цифрово съдържание или предоставяне на услуга, която не е поръчана, в нарушение на член 5, параграф 5 и точка 29 от приложение I към Директива 2005/29/ЕО. В тези случаи липсата на отговор от страна на потребителя след такава непоръчана доставка или предоставяне на услуга не представлява израз на съгласие.“*

Тази разпоредба предвижда правото на потребител да не заплаща цената на доставена му топлинна енергия, която не е поискал, и е транспонирана в българското законодателство чрез нормата на чл. 62 от Закона за защита на потребителите.

В настоящото производство не бяха представени доказателства ответникът изрично да е заявил пред топлофикационното дружество нежеланието си да му бъде доставяна топлинна енергия. Същото обаче може да бъде направено и чрез конклюдентни действия като например пломбирането (закапването) на отоплителните тела в съответния имот по начин, по който същите да не могат да отдават ТЕ, както и чрез пълното премахване на тези отоплителни тела, какъвто е процесният случай. Отделно от казаното, от възраженията в отговора на исковата молба е видно, че ответникът твърди да не потребява топлинна енергия, съответно не желае ищецът да му доставя такава.

Ето защо е от значение за правилното решаване на делото да се отговори на въпроса дали чл. 27 от Директива 2011/83/ЕС следва да се тълкува като недопускащ национална правна уредба, която да задължава потребителите, собственици на жилища в сгради в режим на етажна собственост, които са се отказали от ползването на топлинна енергия и са премахнали отоплителните тела в жилищата си или са пломбировали същите по начин, който не им позволява да отдават топлинна енергия, да бъдат задължени да заплащат суми за непоискана, но доставена топлинна енергия за сградна инсталация?

Също така, за по-голяма прецизност настоящият състав счита, че следва да обедини втория и третия въпрос на ответника в един общ въпрос както е формулиран в горния абзац. Съдът счита, че за изграждането на вътрешното си убеждение по делото е необходимо да е

наясно дали горесцитираната разпоредба на Директива 2011/83/ЕС допуска национална правна норма като тази на чл. 153, ал. 6 от Закона за енергетиката, съгласно който клиентите в сграда - етажна собственост, които прекратят топлоподаването към отоплителните тела в имотите си, остават клиенти на топлинната енергия, отдадена от сградната инсталация и от отоплителните тела в общите части на сградата.

3. Настоящият състав на съда счита също така, че с оглед предоставеното му от чл. 629, ал. 1 от ГПК право да отправя запитвания до Съда на ЕС служебно, по свой почин, и с оглед на даденото в Тълкувателно решение № 2/2016 от 25.05.2017 г. на Върховния касационен съд на Република България, Общо събрание на Гражданска колегия, задължително тълкуване в смисъл, че разпоредбите на Закона за енергетиката (и по-конкретно чл. 153, ал. 6) не противоречат на чл. 62 от ЗЗП, тъй като при доставката на централно отопление в сградите под режим на етажна собственост искането за услугата се прави не от всеки отделен етажнен собственик, а от мнозинството етажни собственици, които по общо правило могат да вземат решения дали и как да бъдат използвани общите части, съответно потребител на услугата е цялата етажна собственост, следва да запита Съда на ЕС дали под „потребител“ на топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация в сграда – етажна собственост, по смисъла на чл. 27 от Директива 2011/83/ЕС, следва да се разбира отделното физическо лице – собственик на имот в такава сграда, или потребител на услугата се явява цялата етажна собственост.

Съдът счита, че тълкуването на тази разпоредба на Директива 2011/83/ЕС е от значение за правилното решаване на спора, тъй като по този начин ще се определи кой субект е материалноправно легитимиран като страна в правоотношението по доставка от страна на топлофикационното дружество на топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация в сгради – етажна собственост.

VI. Преюдициални въпроси

В съответствие с изложените съображения Съдът намира, че за правилното решаване на спора, с който е сезиран, е необходимо по реда на чл. 267, §1, б. „б“ от Договора за функционирането на Европейския съюз да бъдат зададени на Съда на Европейския съюз формулираните по-долу въпроси:

1. Следва ли разпоредбите на чл. 13, ал. 2 от Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 05.04.2006 г., относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги, респективно чл. 10, ал. 1 от Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25.10.2012 г. относно енергийната ефективност, да се тълкуват като изключващи възможността на

топлофикационното дружество да изготвя сметки за потребена топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация в сгради – етажна собственост, въз основа на методика, определена в националния закон, съгласно която методика количеството топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация, се разпределя пропорционално на отопляемия обем на имотите по проект, без оглед на реално отдаденото количество топлинна енергия в обекта?

2. От значение ли е за отговора на първия въпрос дали е технически възможно да се определи реалното количество ТЕ, отдадена от сградната инсталация, в сгради – етажна собственост като процесната?

3. Следва ли разпоредбата на чл. 27 от Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25.11.2011 г. относно правата на потребителите да се тълкува като недопускаща национална правна уредба, която да задължава потребителите, собственици на жилища в сгради в режим на етажна собственост, които са се отказали от ползването на топлинна енергия и са премахнали отоплителните тела в жилищата си или са пломбилирали същите по начин, който не им позволява да отдават топлинна енергия, да бъдат задължени да заплащат суми за непоискана, но доставена топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация?

4. От значение ли са за отговора на горния въпрос следните факти:

- Пломбирането на отоплителните тела се осъществява от служители на енергийното предприятие като услуга срещу заплащане от потребителя;

- Националният регламент предвижда начисляване на сметки за вече пломбирано отоплително тяло, като се има предвид, че същността на т.нар. „пломбиране“, се състои в препятстване на техническа възможност на отоплителното тяло да отдава енергия?

5. Въвежда ли подобна национална правна уредба нелоялна търговска практика по смисъла на Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 година относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, Директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета?

6. Под „потребител“ на топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация в сграда – етажна собственост, по смисъла на чл. 27 от Директива 2011/83/ЕС, следва ли да се разбира отделното физическо лице – собственик на имот в такава сграда, или потребител на услугата се явява цялата етажна собственост?

Предвид гореизложеното, Съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОТПРАВЯ ПРЕЮДИЦИАЛНО ЗАПИТВАНЕ до СЪДА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ съгласно чл. 267, параграф първи, буква „б“ от Договора за функциониране на Европейския съюз със следните въпроси:

1. Следва ли разпоредбите на чл. 13, ал. 2 от Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 05.04.2006 г., относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги, респективно чл. 10, ал. 1 от Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25.10.2012 г. относно енергийната ефективност, да се тълкуват като изключващи възможността на топлофикационното дружество да изготвя сметки за потребена топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация в сгради – етажна собственост, въз основа на методика, определена в националния закон, съгласно която методика количеството топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация, се разпределя пропорционално на отопляемия обем на имотите по проект, без оглед на реално отдаденото количество топлинна енергия в обекта?

2. От значение ли е за отговора на първия въпрос дали е технически възможно да се определи реалното количество ТЕ, отдадена от сградната инсталация, в сгради – етажна собственост като процесната?

3. Следва ли разпоредбата на чл. 27 от Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25.11.2011 г. относно правата на потребителите да се тълкува като недопускаща национална правна уредба, която да задължава потребителите, собственици на жилища в сгради в режим на етажна собственост, които са се отказали от ползването на топлинна енергия и са премахнали отоплителните тела в жилищата си или са пломбилирели същите по начин, който не им позволява да отдават топлинна енергия, да бъдат задължени да заплащат суми за непоискана, но доставена топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация?

4. От значение ли са за отговора на горния въпрос следните факти:

- Плombsирането на отоплителните тела се осъществява от служители на енергийното предприятие като услуга срещу заплащане от потребителя;

- Националният регламент предвижда начисляване на сметки за вече плombsирано отоплително тяло, като се има предвид, че същността на т.нар. „плombsиране“, се състои в препятстване на техническа възможност на отоплителното тяло да отдава енергия?

5. Въвежда ли подобна национална правна уредба нелоялна търговска практика по смисъла на Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 година относно нелоялни търговски

практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, Директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета?

6. Под „потребител“ на топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация в сграда – етажна собственост, по смисъла на чл. 27 от Директива 2011/83/ЕС, следва ли да се разбира отделното физическо лице – собственик на имот в такава сграда, или потребител на услугата се явява цялата етажна собственост?

СПИРА производството по гражданско дело № 1705 по описа за 2016 г. на Районен съд – Асеновград.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО не подлежи на обжалване съгласно чл. 631, ал. 1 от ГПК.

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

